

כתובות כט

עניין: קנס

ערכין טו.

מתני' "במוציא שם רע להקל ולהחמיר כיצד אחד שהוציא שם רע על גדולה שבכהונה ועל קטנה שבישראל נותן מאה סלע נמצא האומר בפיו חמור מן העושה מעשה ^ב שכך

הגר"א ספרא דצניעותא פ"א
המעור ^{יא} והן שני צריחות של התורה א' צריח התורה ^{יב} וא' צריח המילה ^{יג}. וז"ש (ערכין פ"ד יד) גדול האומר צפיו יותר מן העושה מעשה. צאונס ומפתה נ' שקלים וצמוציא ש"ר מאה. **ברבין לישן** שאונס ומפתה פגמו צמלת המעור **בין י"ה**. צזו"נ ומוציא שם רע פגם צמילת הלשון צאו"א. וזה חומרן של לה"ר שפוגם צזיווג העליון, והוא דעת שנוצריח מן הקצרה

עקידת יצחק שער צז

עקידה וזולתה מהמקומות. ומזה אני אומר שפשע המפתה את הנערה הוא גדול אצלה מהאונסה כי האונס יכריח הברש והמפתה יכריח הדעת ומביא עליה שמצה גדולה וזה אצלי טעם מה שאמר בכאן ולו תהיה לאשה תחת אשר ענה דמשמע שלפי זה לא חייבוהו ליתן לה כלום אמנם במפתה כתיב אם מאן ימאן אביה לתתה לו כסף ישקול וגו' (שמות כ"ב) כי לפי מה שהוסיף להרע עמה נתנה הבחירה ביד אביה או בידה אם תרצה להיות לו או לקבל המוהר ולהנשא לאחר אמנם לענין הדין לא נטה ממה שאמרו חכמינו ז"ל:

אפיקי ים להגרי"א חבר ערכין טו.

נמצא אומר בפיו (גדול) [חמור] וכו' כי הם ב' בריתות הלשון וברית המעור, וברית המעור הוא למטה בז"ת, וברית הלשון הוא בב' זיווגים למעלה ולמטה בין חו"ב ובין זו"נ כמ"ש וידע אדם וכו'. ולכן האונס ומפתה משלם נ' סלעים שפוגם בסוד כי כ"ל בשמים ובארץ שהוא מקבל מה"ס חג"ת נ"ה כידוע, והמוציא ש"ר פוגם בברית הלשון הוא כפל משלם ק' סלעים שהם ב' דרגין י"ם עילאה וי"ם תתאה כמ"ש (משלי ג כ) בדעתו תהומות נבקעו ב' תהומות, והוא סוד (סנהדרין ק ע"א) הנהר נחל היוצא מק"ק וכמ"ש ועל הנחל יעלה על שפתו וכו' והי' פרוי למאכל ועליהו לתרופה ואמרו להתיר פה של מעלה ופה של מטה פה אלמים ופה עקרות, והם ב' תהומות הנ"ל.

זוהר דברים רעז.

סמאל ומשרייתיה • ד"ח כי ימלא איש נערה צולה חלין ישראל דכתיב (הושע יא) כי נער ישראל וזוהבהו נער מסטור דמטטרו"ן ואין איש אלא קב"ה שחומר (שמו"ט) יי' איש מלחמה • כי ימלא איש נערה צולה צולה ישראל דחומר זה (עמוס ה) נפלה לא תוסיף קום צולה ישראל (הושע ז) הנה אנכי מפתיה והולכתיה המדבר ולבחר אפתח לון חמשין תרעין דחירו דחייטן חמשין תרעין דרחמי מסטורא דאברהם אבוהון והאי חיהו ונתן לחבי הנערה חמשים כסף וכסף מדרגא דחסד דרגא דאברהם דמפקטו דמלרים חמשין תרעין דחירו אפתח לון מסטורא דדינא דשמאלא דחיהו דחייטן דתמן דן חבי קדם דינא דן חבי ולבחר נפקו • אכל צפורקא צתרייתא (ישעיה נד) וצרחמים גדולים מסטורא דאברהם וגדולה דרגא דאברהם דבינה תמן חיהו יד הגדולה תמן חיהו נ' כסף ולבחר לא וכל לשלחה בגלותא כל ימיו בגין דלו תהיה לאשה כמה דחומר (הושע ז) וארשתיק לי לעולם • וקרא אחרינא (ישעיה נד) כי צועליך עושיך יי' לצאות שמו (שם סב) לא יאמר לך עוד עזובה דאע"ג דשכינתא חיהו בגלותא קב"ה לא זו מנה • **פסוקא** צת דא לישא חטובתו דודאי